

PHỤ LỤC

Kinh nghiệm quốc tế về thẩm quyền của các Trung tâm trọng tài quốc tế trong Trung tâm tài chính quốc tế

1. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH SINGAPORE

Việc giải quyết tranh chấp tại Trung tâm tài chính Singapore thông qua Tòa án thương mại quốc tế Singapore (SICC) với các tranh chấp (i) Khiếu nại trong vụ việc mang tính chất quốc tế và thương mại, (ii) Các bên trong vụ việc đã thỏa thuận giải quyết tranh chấp tại SICC theo một thỏa thuận bằng văn bản và (iii) Các bên trong vụ kiện không tìm kiếm bất kỳ biện pháp khắc phục nào dưới hình thức, hoặc liên quan đến, lệnh đặc quyền (bao gồm lệnh bắt buộc, lệnh cấm, lệnh hủy bỏ hoặc lệnh xem xét lại việc giam giữ).

Việc giải quyết tranh chấp bằng phương thức trọng tài được tiến hành tại Trung tâm trọng tài quốc tế Singapore (SIAC) với thẩm quyền **giải quyết các tranh chấp phát sinh từ hợp đồng thương mại, đầu tư, xây dựng, mua bán hàng hóa, dịch vụ, và các giao dịch kinh doanh quốc tế.**

2. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH HONG KONG

Trung tâm tài chính Hong Kong không thành lập trung tâm trọng tài riêng chuyên giải quyết tranh chấp tại Trung tâm tài chính mà sử dụng Trung tâm trọng tài quốc tế (HKIAC) để giải quyết tranh này. Theo đó, HKIAC là Trung tâm trọng tài giải quyết tranh chấp trong nhiều lĩnh vực như **thương mại, hàng hải, xây dựng, tài chính, bảo hiểm...**¹

3. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH FRANKFURT

Trung tâm trọng tài quốc tế Frankfurt (Frankfurt International Arbitration Center- FIAC) thuộc Viện trọng tài Đức (DIS) cung cấp dịch vụ giải quyết **tranh chấp thương mại** bằng trọng tài tại Trung tâm tài chính quốc tế Frankfurt. Quy tắc trọng tài của DIS được áp dụng tại FIAC. Từ năm 2005, DIS và Trung tâm Giải quyết Tranh chấp Đầu tư Quốc tế (ICSID) cũng đã ký kết một thỏa thuận hợp tác để công nhận là một địa điểm để tiến hành các vụ trọng tài ICSID theo Công ước ICSID giải quyết các tranh chấp pháp lý giữa các quốc gia và nhà đầu tư nước ngoài.

¹ . <https://www.hkiac.org/about-us/statistics>

4. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH LONDON

Giải quyết tranh chấp trong Trung tâm Tài chính London (London Financial Centre) chủ yếu dựa trên các cơ chế pháp lý và trọng tài quốc tế phát triển mạnh của Vương quốc Anh, trong đó London được coi là một trong những trung tâm giải quyết tranh chấp hàng đầu thế giới. Các Bên có quyền thỏa thuận lựa chọn: Tòa trọng tài quốc tế London (London court of International Arbitration -LCIA), Phòng Thương mại quốc tế (International Chamber of Commerce)... là các tổ chức trọng tài hàng đầu thế giới trong lĩnh vực giải quyết **tranh chấp thương mại trong nước và quốc tế**.

5. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH QUỐC TẾ NEW YORK

Trung tâm tài chính quốc tế New York không có Trung tâm trọng tài chuyên biệt giải quyết tranh chấp trong Trung tâm tài chính mà các Bên sẽ thỏa thuận lựa chọn Trung tâm trọng tài có uy tín như Trung tâm trọng tài quốc tế New York (NYIAC), Hiệp hội trọng tài Hoa Kỳ (American Arbitration Association – AAA), Trung tâm giải quyết tranh chấp quốc tế (ICDR), CPR Dispute Resolution Services.... để giải quyết tranh chấp.

Theo Luật trọng tài của New York (New York Arbitration Law) được điều chỉnh bởi Điều 75 của Luật và Quy tắc thực hành dân sự (CPLR), nêu rõ khuôn khổ giải quyết tranh chấp thông qua trọng tài. Theo đó, thẩm quyền của trọng tài **giải quyết các vụ việc phát sinh từ một hợp đồng mà không ảnh hưởng tới thương mại liên bang**². Ngoài ra, Hiệp hội trọng tài Hoa Kỳ (AAA) nêu rõ việc cung cấp dịch vụ giải quyết tranh chấp bằng trọng tài đối với các lĩnh vực về thương mại, xây dựng, tiêu dùng, lao động, sở hữu trí tuệ và các lĩnh vực pháp lý đặc thù.³, CPR Dispute Resolution Services giải quyết các tranh chấp trong kinh doanh (business disputes).

6. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH QUỐC TẾ ANSTANA (AIFC)

Trung tâm trọng tài quốc tế (IAC) thuộc Trung tâm tài chính quốc tế Anstana cung cấp dịch vụ giải quyết các **tranh chấp dân sự và thương mại**⁴ bằng phương thức trọng tài.

²<http://arbitrationblog.practicallaw.com/for-arbitrations-in-new-york-it-matters-whether-federal-or-state-law-governs/#:~:text=Generally%2C%20article%2075%2C%20as%20New%20York's%20arbitration,of%20arbitration%20law%20to%20govern%20the%20proceeding.>

³ . <https://www.adr.org/arbitration/>

⁴ <https://iac.aifc.kz/about-us/>

Điều 14 Đạo luật về Trung tâm AIFC 2015⁵ quy định: “*Trung tâm trọng tài quốc tế sẽ giải quyết các tranh chấp theo Thỏa thuận trọng tài của các bên.*”

Luật mẫu về trọng tài của IAC quy định “Mọi tranh chấp, bất đồng, khác biệt hoặc khiếu nại, dù là theo hợp đồng hay ngoài hợp đồng, phát sinh từ hoặc liên quan đến Thỏa thuận trọng tài, bao gồm sự tồn tại, hiệu lực, diễn giải, thực hiện, vi phạm hoặc chấm dứt của Thỏa thuận này, sẽ được chuyển đến và giải quyết cuối cùng bằng trọng tài do Trung tâm Trọng tài Quốc tế của Trung tâm Tài chính Quốc tế Astana (“IAC”)...”

Do vậy, thẩm quyền giải quyết tranh chấp của Trung tâm trọng tài quốc tế (IAC) là các **tranh chấp về dân sự hoặc thương mại**.

7. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH QUỐC TẾ ABU DHABI (ADGM)

Trung tâm xét xử, giải quyết tranh chấp (DRHC) thuộc Trung tâm tài chính quốc tế Abu Dhabi (ADGM) cung cấp dịch vụ giải quyết tranh chấp bằng trọng tài. Điều 13 (9) Luật Abu Dhabi (Luật số 12/2020 sửa đổi một số điều khoản Luật số 4/2013)⁶ quy định rõ các bên có thể thỏa thuận giải quyết khiếu kiện về dân sự hoặc thương mại bằng trọng tài.

Do vậy, thẩm quyền của Trung tâm xét xử, giải quyết tranh chấp (DRHC) là các **tranh chấp về dân sự hoặc thương mại**.

8. TRUNG TÂM TÀI CHÍNH QUỐC TẾ DUBAI (DIFC)

Trung tâm trọng tài quốc tế Dubai (DIAC) là trung tâm trọng tài chính tại Dubai và có chi nhánh đặt tại Trung tâm tài chính quốc tế Dubai (DIFC).

Điều 12 Luật Trọng tài của DIFC (Luật số 1 năm 2008)⁷, DIAC giải quyết các tranh chấp phát sinh từ các bên có thỏa thuận trọng tài. Các thỏa thuận trọng tài về các tranh chấp phát sinh trong tương lai giữa các bên từ hoặc có liên quan đến:

(a) Hợp đồng lao động theo định nghĩa của Luật Lao động năm 2005; hoặc

(b) Hợp đồng cung cấp hàng hóa hoặc dịch vụ, không phải là bất động sản nhà ở, cho người tiêu dùng do nhà cung cấp là cá nhân hoặc pháp nhân vì mục đích thương mại, kinh doanh hoặc nghề nghiệp, thuộc sở hữu công hay tư, cho

5. <https://iac.aifc.kz/wp-content/uploads/2025/03/constitutional-statute-with-amendments-as-of-30-december-2019.pdf>

6. https://en.adgm.thomsonreuters.com/sites/default/files/net_file_store/ADGM1547_22453_VER04232020.pdf

7. <https://www.difc.com/business/laws-and-regulations/legal-database>

người lao động hoặc người tiêu dùng liên quan đến bất kỳ tranh chấp nào như vậy, trừ khi:

(i) có sự đồng ý bằng văn bản sau khi tranh chấp phát sinh; hoặc

(ii) khi người đó đã đệ trình lên trọng tài theo Thỏa thuận Trọng tài, dù liên quan đến tranh chấp đó hay bất kỳ tranh chấp nào khác; hoặc

(iii) khi Tòa án DIFC đã ra lệnh không áp dụng Điều này với lý do Tòa án DIFC tin rằng việc đưa tranh chấp ra trọng tài theo Thỏa thuận Trọng tài thay vì giải quyết bằng thủ tục tại Tòa án không gây bất lợi cho lợi ích của người lao động hoặc người tiêu dùng. Theo mục đích của Điều này, “người tiêu dùng” có nghĩa là “bất kỳ cá nhân hoặc pháp nhân nào hành động vì mục đích nằm ngoài phạm vi thương mại, kinh doanh hoặc nghề nghiệp của mình”.

Như vậy, thẩm quyền của Trung tâm trọng tài quốc tế Dubai (DIFC) bao gồm cả **lao động, thương mại, đầu tư trừ bất động sản nhà ở**.